

Njegov načrt.

Vogričev Lojzek je bil pastir. Pa Lojzek ni bil tak, kot so drugi pastirji, ki se pretepajo in zmerjajo po pašnikih, se igrajo in love po travnikih, za ubogo živinico se pa še ne zmenijo. Ko jim pa živina zaide v zelnik, jo pa pretepavajo, namesto da bi priznali: „Kriv sem jaz in jaz zaslužim palico.“

Ne, Vogričev Lojzek ni bil tak pastir. Zvesto je čuval svojo živinico, zraven pa je tudi prepeval pesmice, ki se jih je naučil od mamice. Zgodilo se je enkrat, da je Lojzek utihnil. Nekaj dni že ni bilo čuti njegovega petja; hodil je tih in zamišljen.

Kaj se mu je neki pripetilo? Naj vam povem.

Lojzek je slišal od stare tete, da se je Marija večkrat prikazala revnim pastirjem na paši, da je potem nastala tam božja pot . . . Takrat se je vzbudila tudi Lojzku srčna želja, da bi bil tudi on tako srečen pastirček, da bi se tudi njemu pokazala Marija, in da bi tam na Vogričevem pašniku pozidali cerkev, še lepšo, kakor je cerkev pri fari, in potem bi Lojzek ne bil več pastirček, ampak bi bil cerkovník pri novi romarski cerkvi. Gospode bi napravljajl za sv. mašo, pa zvonil bi in vabil z velikim zvonom ljudi v cerkev k službi božji. Pred velikimi prazniki bi pa šel s svojimi tovariši gor v zvonik, pa bi pritrkaval, da bi se slišalo v devet fara, kako lepo zvoni pri novi božjepotni cerkvi. To je bila njegova misel. Misel pa je dala pogumen načrt.

Toda načrt se ni hotel uresničiti. Tako rad bi bil Lojzek videl, da dobi nekoč živino, krave in ovce klečeče kje pred kakim grmom, a vse zastonj. Izmeril je že dolgost in širokost cerkve, določil že nekako težo velikega zvona, določil že tudi število oltarjev. Vse je imel že pripravljeno, le Mati božja se ni hotela prikazati.

Tedaj pa Lojzku pade nova v glavo. Doma izmakne staro podobo Matere božje pa hajdi z njo na pašnik. Tam jo skrije v grmovje, češ, tam jo najde

živina, pa bo pokleknila pred njeno podobo, pa se bo vse naredilo. Glavna stvar je, da se sezida cerkev, da se otvori božja pot in da postane Lojzek „mežnar“.

Popoldne žene Lojzek zopet svojo čedo na pašo. Obraz mu žari veselja. Danes se mu mora izpolniti srčna želja.

Na pašniku pusti živino blizu grmovja. Mirno se pase drobnica in govedo. Le nekaj krav se približa mestu, kjer je Lojzek skrtil podobo. Lojzek čaka nestrpno. Kaj bo? Ali bodo zagledale krave podobo? Kdaj bo prva pokleknila? — —

Dolgo čaka in čaka — a zastonj. Naposled vendar — glej — sivka poklekuje pred grmom. Nekaj bo. Lojzek, nekaj bo —!

Lojzek zatrepeče koprnenja. Sedaj ali nikoli. No, pa ni bilo nič, sivka se je samo vlegla v grmovno senco.

Pobit in žalosten odžene Lojzek zvečer domov. Le eno nado še goji v srcu. — Mogoče pa danes živina ni zagledala podobe? Jutri jo morda zagleda; če pa jutri ne, pa pojutrišnjem?

A ni jutri niti pojutrišnjem, sploh nikoli ni živina pokleknila pred grmom. Zastonj so bile vse nade, zastonj vse pričakovanje! Nikdar ne bo stala na Vogričevem travniku božjepotna cerkev, nikoli ne bo Lojzek „mežnar“ pri cerkvi, nikdar ne bo zvonil, nikoli pritrkaval. Proč so vsi lepi načrti, kakor bi jih bila odnesla voda.

Zato je bil torej žalosten Lojzek, zato so utihnili njegovi glasovi, njegovo petje tam na pašniku. Zato je hodil pobit in žalosten.

Potožil je svoje gorje materi.

In potolažili so ga, kakor zna potolažiti le mati. Naročili so mu, naj bo priden, pa naj Marijo časti doma in v župni cerkvi, da bo enkrat gledal nebeško Mater gori nad zvezdami . . . Brez Marijine cerkve se že izhaja, brez Marijinega češčenja pa ne lahko.

Od takrat pa Lojzek zopet prepeva kot nekdam.

J. E. Bogumil.

